

BÀI PHÁT BIỂU TẠI HỘI THẢO HIỆP ĐỊNH THƯƠNG MẠI TỰ DO VN- EU NHỮNG NỘI DUNG DOANH NGHIỆP VIỆT NAM CẦN LƯU Ý

NGUYỄN DIỄN- PGĐ VCCI ĐÀ NẴNG

Sau những vòng đàm phán trong khuôn khổ WTO không mấy thành công, thế giới đang chứng kiến một làn sóng đàm phán Hiệp định thương mại tự do khu vực và song phương với những cam kết mạnh mẽ hơn.

Tháng 10/2010, tại buổi lễ ký tắt Hiệp định hợp tác toàn diện (PCA) giữa Việt Nam và Liên minh Châu Âu (EU), Thủ tướng Nguyễn Tấn Dũng và chủ tịch Ủy ban Châu Âu J.M.Barroso đã thống nhất về việc xem xét và chuẩn bị kỹ thuật để có thể sớm khởi động đàm phán Hiệp định thương mại tự do (FTA) giữa hai bên. Khả năng thiết lập một khu vực thương mại với mức độ mở cửa rộng, xóa bỏ các rào cản và tăng cường các điều kiện cho thương mại và đầu tư giữa Việt Nam và EU đã chính thức mở ra.

Mặc dù lãnh đạo cao cấp của cả hai bên đều mong muốn sớm khởi động đàm phán FTA này nhưng mãi đến tháng 10/2012 (đúng 2 năm sau) phiên đàm phán đầu tiên mới diễn ra tại khách sạn Melia –Hà Nội. Sở dĩ thời gian chờ đợi kéo dài như vậy là vì phía Việt Nam chúng ta còn e dè, thận trọng bởi lẽ ký FTA với một đối tác lớn như EU (gồm 27 quốc gia với trên 500 triệu dân) thì chắc chắn sẽ tạo ra những tác động không nhỏ đối với một nền kinh tế vừa chuyển đổi sang cơ chế thị trường chưa được bao lâu, cơ sở hạ tầng kinh tế kỹ thuật chưa phát triển, nguồn nhân lực còn nhiều bất cập, năng suất lao động và khả năng cạnh tranh của DN trong nước còn nhiều hạn chế. Trong khi đó, Chính phủ đang phải triển khai thực hiện nhiều cam kết mở cửa thị trường trong khuôn khổ FTA mà Việt Nam đã ký và đang có hiệu lực cùng với việc phải đầu tư nhiều nguồn lực cho đàm phán Hiệp định đối tác thương mại quan trọng như Hiệp định đối tác chiến lược xuyên Thái Bình Dương (TPP), và khả năng sẽ đàm phán FTA với Chi lê, Hàn Quốc ... mà Việt Nam đang phải xem xét.

Trong khi các cơ quan nhà nước đang cân nhắc và chưa có động thái gì về việc có đàm phán FTA với EU hay không, Ủy ban Tư vấn chính sách Thương mại Quốc tế thuộc Phòng Thương mại và Công nghiệp Việt Nam (VCCI) đã tiến hành khảo sát nhanh

ý kiến của 123 chuyên gia, đại diện Hiệp hội DN, DN, cán bộ phụ trách kinh tế-thương mại của các tổ chức phi chính phủ và kết quả khảo sát cho thấy gần 97% ủng hộ việc Việt Nam sớm đàm phán ký kết FTA với EU vì nhìn thấy ở đây những cơ hội lớn về kinh tế và chỉ có trên 3% phản đối với những quan ngại không mới như sức cạnh tranh của hàng hoá, DN Việt Nam còn kém; hành lang pháp lý của Việt Nam chưa hoàn thiện. Tuy nhiên, ngay cả những DN ủng hộ ký kết cũng có rất nhiều DN lo ngại về những quy định liên quan như về quy tắc xuất xứ (*nếu quy định quá chặt chẽ, khó khăn thì cơ hội xuất khẩu sang EU cũng không thành hiện thực được*); về hàng rào kỹ thuật, về tiêu chuẩn chất lượng, môi trường, lao động; về mức độ bảo hộ quyền sở hữu trí tuệ và việc EU có thể tăng cường áp dụng biện pháp chống bán phá giá trong khi vẫn chưa công nhận Việt Nam là nền kinh tế thị trường.

Miền Trung Việt nam, trong phạm vi hoạt động của VCCI Đà Nẵng, gồm 12 tỉnh/TP cũng đang có nhiều DN xuất khẩu và nhập khẩu hàng hoá với thị trường Châu Âu. Các mặt hàng chủ yếu xuất khẩu vào EU gồm đồ gỗ, thủy sản, may mặc, hàng thủ công mỹ nghệ, đá xây dựng, cà phê nhân, giày dép, đồ chơi trẻ em... là những nhóm hàng sẽ có khả năng tăng mạnh khi FTA VN-EU được thực hiện. Nếu lấy số liệu xuất khẩu qua tổng hợp từ chứng nhận xuất xứ (C/O) do VCCI Đà Nẵng cấp thì năm 2011 kim ngạch xuất khẩu sang thị trường EU chiếm 38% trên tổng kim ngạch xuất khẩu; năm 2012 là 34% (*Riêng Tổ cấp C/O ở Bình Định con số này là 61% năm 2011 và 45% năm 2012*). Như vậy, tuy có giảm so với năm 2011 do xuất khẩu đồ gỗ ngoài trời giảm, xuất khẩu sang EU đang chiếm tỷ trọng khá cao so với các thị trường còn lại.

Đề quá trình đàm phán và hội nhập của Chính phủ gắn kết tốt hơn với lợi ích của Cộng đồng doanh nghiệp Việt Nam, Thủ tướng Chính phủ đã có công văn số 9317/VPCP-QHQT ngày 24/12/2010 về việc giao VCCI làm đầu mối tập hợp ý kiến của cộng đồng doanh nghiệp về các đàm phán cam kết thương mại quốc tế. Thực hiện nhiệm vụ trên, hôm nay, VCCI Đà Nẵng phối hợp với Dự án Hỗ trợ chính sách thương mại và Đầu tư của Châu Âu (EU-MUTRAP) tổ chức hội thảo **Hiệp định Thương mại tự do Việt Nam-EU- Những nội dung DN Việt nam cần lưu ý**.

Tại hội thảo này, ngoài việc cung cấp cho các DN tham dự những thông tin quan trọng, những nội dung cần lưu ý về Hiệp định Thương mại tự do VN-EU, Ban tổ chức cũng mong muốn được lắng nghe ý kiến của các DN, các nhà nghiên cứu về các lĩnh vực, ngành hàng mà Chính phủ Việt Nam cần quan tâm trong quá trình đàm phán với phía EU để phản ánh cho đoàn đàm phán của Việt Nam làm cơ sở tham khảo khi đàm phán sao

cho kết quả đàm phán mang lại nhiều cơ hội, lợi ích cho DN trong nước và giảm được những trở ngại không đáng có cho các DN khi Hiệp định được thực thi.

Thay mặt lãnh đạo VCCI Đà Nẵng, xin chân thành cảm ơn ông Bùi Huy Sơn- Giám đốc Dự án Hỗ trợ chính sách thương mại và Đầu tư của Châu Âu đã phối hợp với chúng tôi tổ chức hội thảo quan trọng này; Xin cảm ơn ông Claudio Dordi, trưởng nhóm chuyên gia tư vấn dự án EU-MUTRAP đã dành thời gian vào dự và trình bày tham luận tại hội thảo; Xin cảm ơn Đại diện các Hiệp hội DN, các Doanh nhân, các nhà nghiên cứu, giảng viên đã đến dự và đóng góp ý kiến góp phần vào sự thành công của Hội thảo.

Chân thành cảm ơn quý vị đã lắng nghe.